



ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Περιγραφή Χρηματοδοτούμενων Ερευνητικών Έργων
1η Προκήρυξη Ερευνητικών Έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.
για την ενίσχυση Μεταδιδακτόρων Ερευνητών/Τριών

Τίτλος Ερευνητικού Έργου

«Χωρικές δυναμικές και σταθερότυποι κατοίκησης στην ανατολική Κρήτη από την κλασική έως τη βενετική περίοδο»

Επιστημονική Υπεύθυνη: Νάντια Κουτσίνα

Επιστημονική Περιοχή: Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Φορέας Προέλευσης: UMR 7041 ArScAn, Paris I Panthéon-Sorbonne
(Γαλλία)

Φορέας Υποδοχής: Εργαστήριο Γεωφυσικής - Δορυφορικής
Τηλεπισκόπησης & Αρχαιοπεριβάλλοντος, Ινστιτούτο
Μεσογειακών Σπουδών, ΙΤΕ

Συνεργαζόμενος Φορέας: Κέντρο Νανοφυσικής και Προηγμένων
Υλικών, Πανεπιστήμιο του Maryland, ΗΠΑ



Ποσό Χρηματοδότησης: 169.926,24 €

Διάρκεια Χρηματοδότησης: 36 μήνες

Φορέας Χρηματοδότησης: ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.



Σύνοψη Ερευνητικού έργου

«Χωρικές δυναμικές και σταθερότυποι κατοίκησης στην ανατολική Κρήτη από την κλασική έως τη βενετική περίοδο»

Μέσω μιας διεπιστημονικής προσέγγισης, η οποία συνδυάζει μια προσεκτική «ανάγνωση» τωvιστορικών και αρχαιολογικών μαρτυριών με τις χωρικές αναλύσεις που προσφέρει η εφαρμογή των νέων τεχνολογιών στην αρχαιολογική επιστήμη, το πρόγραμμα θα επιχειρήσει να μελετήσει την οικιστική τοπογραφία της ανατολικής Κρήτης από τα κλασικά χρόνια έως και την βενετοκρατία. Κατά τη διάρκεια της μακράς αυτής εξεταζόμενης περιόδου, από τον 5^ο αι. π.Χ έως τον 17^ο αιώνα, η Κρήτη γνώρισε ποικίλα πολιτικά και διοικητικά συστήματα, που επηρέασαν την οικιστική της τοπογραφία. Ο βασικός στόχος είναι να εξεταστεί η θεμελιώδης μετάβαση από τις αρχαίες αυτόνομες πόλεις-κράτη στα μεσαιωνικές πόλεις και χωριά. Η προτεινόμενη έρευνα επιδιώκει την καλύτερη κατανόηση των οικονομικών, κοινωνικών, πολιτικών, αλλά και περιβαλλοντικών παραμέτρων που επηρέασαν αυτήν τη μετάβαση.

Το διευρυμένο χρονολογικό πλαίσιο του προγράμματος, απαιτεί την εστίαση σε ένα περιορισμένο τμήμα του νησιού. Η επιλογή του ανατολικού τμήματος δεν είναι τυχαία, καθώς ο ορεινός όγκος της Δίκτης διαχωρίζει την ανατολική Κρήτη από το υπόλοιπο νησί καθιστώντας τη μια ξεχωριστή γεωγραφική ενότητα. Βασικό χαρακτηριστικό, τουλάχιστον σύμφωνα με τη σύγχρονη ιστοριογραφία, αποτελεί η διαχρονική της απομόνωση, ένα είδος νησιού μέσα στο νησί.

Το ερευνητικό πρόγραμμα διακρίνεται για την καινοτόμα μεθοδολογία που υιοθετεί: ιστορικά και αρχαιολογικά δεδομένα συνδυάζονται με γεωγραφικές – περιβαλλοντικές παραμέτρους, αυτές οι τελευταίες συνήθως αγνοούνται στην έρευνα, με στόχο την κατανόηση σταθερότυπων κατοίκησης σε μια περιοχή. Η διεπιστημονική αυτή προσέγγιση είναι νέα στις ανθρωπιστικές σπουδές, καθώς προτείνει μια πραγματικά ιστορικοποιημένη χρήση των νέων τεχνολογιών. Η χρήση ενός συστήματος γεωγραφικών πληροφοριών (ΣΓΠ), θεωρείται απαραίτητη για την εκτέλεση ποικίλων αναλυτικών εργασιών. Η αμφίδρομη σχέση μεταξύ ανθρώπου και του χώρου που κατοικεί, μπορεί να κατανοηθεί μέσω της εφαρμογής των νέων τεχνολογιών στην αρχαιολογία, όταν κοινωνικοί παράγοντες ενσωματώνονται στις χωρικές αναλύσεις.

Ο τελικός επιδιωκόμενος στόχος του προγράμματος είναι διπλός: συνεισφορά στη μελέτη της ιστορίας ενός συγκεκριμένου τόπου, της ανατολικής Κρήτης, και συγχρόνως συνεισφορά στη θεωρητική και μεθοδολογική ανανέωση της έρευνας του μεσογειακού οικιστικού τοπίου.

Ο Αντίκτυπος στην Κοινωνία

Η διάχυση των αποτελεσμάτων του προγράμματος μέσω μιας ιστοσελίδας διαβαθμισμένης πρόσβασης και κατά τη διάρκεια μιας ελεύθερης στο κοινό παρουσίασης, θα δώσει τη δυνατότητα σε κοινωνικές ομάδες που πλαισιώνουν τις αρχαιολογικές θέσεις και τα μνημεία να κατανοήσουν την αξία τους. Οι κάτοικοι του τόπου θα έχουν τη δυνατότητα να μάθουν πως η ανθρώπινη δραστηριότητα στη διαχρονία μετασχημάτισε τα φυσικά χαρακτηριστικά της ανατολικής Κρήτης και δημιούργησε το νεώτερο τοπίο. Η πρόσληψη της ιστορικής σημασίας της περιοχής θα ενθαρρύνει τη κοινωνική συνοχή της υπαίθρου της ανατολικής Κρήτης.

Η χρηματοδότηση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σημαίνει...



Η χρηματοδότηση από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. είναι μια μεγάλη πρόκληση για μένα. Μου δίνει τη δυνατότητα να δουλέψω και να ζήσω στον τόπο που μελετώ, το νησί της Κρήτης. Μου επιτρέπει επίσης τη συνεργασία με ειδικούς για το νησί της Κρήτης και της αρχαιολογίας του τοπίου, από το Πανεπιστήμιο Κρήτης και το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών, το οποίο με φιλοξενεί.

Τέλος είναι ένα μεγάλο βήμα για την ακαδημαϊκή μου καριέρα τόσο στην ελληνική όσο και στη γαλλική ακαδημαϊκή κοινότητα.

*Η Επιστημονική Υπεύθυνη
Νάντια Κουτρίνα*



ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Στηρίζουμε την Έρευνα Ενισχύουμε την Καινοτομία

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Βασιλίσσης Σοφίας 127, 11521, Αθήνα

210 64 12 410, 420

info@elidek.gr

www.elidek.gr

